

דף קלד.

עין משפט א.

יו"ד סימן רכא סעיף ט

טז. היו המדיר והמודר הולכים בדרך ואין למודר מה יאכל, המדיר נותן לאחר לשם מתנה והמודר מותר בה, ואם אין עמהם אחר מניח על הסלע ואומר הרי הוא מופקר לכל מי שירצה - והמודר נוטל ואוכל.

יז. במה דברים אמורים, בנותן לאחר לשם מתנה בסתם, אבל אסור לומר לאחר הסעודה נתונה לך ויבא פלוני שהוא אסור בהנאה ממני ויאכל עמך דהרי זה אסור, ואפי' נתן בסתם ואח"כ אמר רצונך שיבא פלוני ויאכל עמך שמוכיח סופו על תחילתו אסור.

עין משפט ב.

ח"מ סימן רעט סעיף א

א. האומר זה בני או זה אחי או אח אבי, או זה אחד משאר היורשים אותי, אע"פ שהודה על אנשים שאינם מוחזקין שהם קרוביו הרי הוא נאמן ל ויורשים אותו על פיו, בין שאמר כשהוא בריא או שכיב מרע, ואפי' נשתתק וכתב בכתב ידו שזה יורשו בודקים אותו כדרך שבודקין אותו לגיטין.

* ונאמן על כל הנכסים אפי' על אלה שיפלו לו שהיה גוסס מ.

ב. ואע"ג דמדברי סופרים אינו הפקר עד שיפקיר בפני ג' כמ"ש בחו"מ סי' רע"ג סעיף ז', כאן כיון שאין לו מה יאכל העמידו על דין תורה, ועוד גם מדברי סופרים אינו רק לענין שאינו יכול לחזור בו המפקיר. ועוד י"ל כמו שכתבו התוס' בסוף פ' אין בין המודר דדוקא בקרקעות צריך ג' אבל במטלטלין א"צ ג'. ש"ך ס"ק נ"ג.

ג. ממשנה ב"ב קל"ד ע"א, ומש"כ שם במשנה זה אחי אינו נאמן מיירי ביש עוד אחים שאינם מודים שהוא אחיהם ולענין ירושת אביהם, אבל לענין ירושת נכסי האומר זה אחי ודאי נאמן ופשוט הוא. כ"כ ה"ה בריש פ"ד נחלות.

ד. אע"פ שיש בו תרתי לריעותא א'. שהוא דבר שלא בא לעולם ואין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם, ועוד דבשעה שהוא גוסס לאו בר הקנאה הוא אפי' ע"י בדיקה ורמיזה שהרי כמעט מת, אפ"ה בהודאה זו שהודה שהוא בנו או יורשו מהיום הוא יורשו. סמ"ע ס"ק ב'.

עין משפט ג.

ח"מ סימן רפ ע"ף ב

ב. יעקב שמת והניח שני בנים ראובן ושמעון ולא הוחזק לנו בעוד בן. וראובן אמר על לוי מהשוק שהוא אחיהם ושמעון אמר שאינו יודע הרי חולקים בירושת יעקב כך: ראובן הבכור לוקח מחצית הירושה שהרי מודה שהם שלושה אחים, שמעון נוטל שלישי, ולוי נוטל שישית¹. מת לוי ואין לו בנים שיורשים, אחיו ראובן יורש אותו השתות² שירש מנכסי יעקב. נפלו נכסים ללוי בירושה אחרי שמת לוי חולקים אותם ראובן ושמעון בשוה שהרי מודה ראובן לשמעון שהוא אחיהם.

עין משפט ד.

אה"ע סימן קנו ע"ף ו

ח. אפי' אדם שהוחזק באחים ולא בכנים, ואמר שיש לו בנים, או אמר זה בני נאמן לפטור את אשתו, וי"א דאם יש עדים שיש לו אחים, אינו נאמן לומר שיש לו בנים³, דלא האמינו אותו אלא במקום חזקה בעלמא.

דף קלד :

עין משפט א.ב.

אה"ע סימן קנו ע"ף ו

א. לא היה מוחזק באחים, ואמר: יש לי אחים, אינו נאמן. בא אחד ואמר: אני אחיו, אינו נאמן; ואפי' עד אחד (או קרוב) מעיד עליו שהוא אחיו. אינו נאמן להוציאה מחזקתה.

ג. ממשנה ב"ב קל"ד ע"א וכדמפרש בגמ' בדף קל"ה ע"א. והשו"ע כתב הדין בכך פשוט וה"ה אם הוא בכור וכמ"ש.

ד. וכתב הרמ"א דזה דוקא כל זמן שהנכסים שלוי לקח הם בעין, או שאר נכסים הבאים מחמתו, אבל בלא ידוע חולק עם ראובן בשוה.

ע. רשב"ם בסוגיא בתרא קל"ד ע"ב. ואינו נאמן דוקא לומר שיש לו בנים, אבל באומר זה בני נאמן תמיד כ"כ הראנ"ח. וה"ה אם אמר יש לי בנים לפני שבאו עדים שיש לו אחים נאמן, כ"כ הב"ש.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ג.

אה"ע סימן קנב סעיף א

א. הבעל שאמר גירשתי את אשתי אינו נאמן^ב, וחוששין לדבריו ותהיה ספק מגורשת^ז, ואפי' היא הודתה לו אינם נאמנים^ק.

עין משפט ד.

ח"מ סימן לד סעיף כו

ב. מא. לזה שהעיד שפלוני הלוח לו בריבית, הוא ועד אחר עמו מצטרפין לפוסלו, דפלגינן דיבוריה. וכן ברבע אותו לאונסו, או לרצונו, או בא על אשתו, או על שורו, הוא ואחר מצטרפין לפוסלו. וה"ה נגזל על הגזלן^א ובלבד שלא יהיה לו הנאה מעדותו.

פ. אע"ג שיש לו מיגו דאי בעי לגרשה, מ"מ כיון שכל מגרש יש לו קול אינו נאמן, כ"כ הר"ן ורש"י בסוגיא בכתרא קל"ד ע"ב, וכתב הב"ש דמהסוגיא משמע דמה שהיא ספק מגורשת היינו רק באומר גירשתי היום, אבל אמר גירשתי מאז אינו נאמן כלל, אבל מדברי הרמב"ם והטור לא משמע כן אלא לעולם בכל אופן חוששין לדבריו. וצ"ל דפלגינן דיבוריה דמכאן ולהבא חוששין, ופסקו כמ"ד פלגינן.

צ. ולאחר מותו חולצת. וגם אם זינתה אחרי זה הבנים ספק ממזרים.

ק. אע"פ שאשה שאמרה לבעלה גירשתי נאמנת, שאני כאן דהבעל מסייעה. ועוד כתב הרמב"ם שמא גירשה בגט פסול, לפ"ז אם קיבלה קידושין מאחר גם אם היא פתחה לומר גירשתי דאיכא שפיר סברא דאין אשה מעיזה, מ"מ שמא גירשה בגט פסול, ב"ש.

ר. סנהדרין דף כ"ה. וכתב בסמ"ע בס"ק ס"ג בשם המרדכי דבמקום שצריך להוסיף טעם, או מילתא דלא שכיחא, לא פלגינן דיבוריה. ובס"ק ס"ד הביא מרשב"א דאם אמר אני זניתי עם אשתך בזה לא פלגינן, אבל אם אמר אשתך זינתה עמי, פלגינן ע"ש.

ש. ובזמן הזה שלא סוקלין, אין סוקלין גם השור, ומ"מ נאמן לסקול שורו של עצמו דלגבי ממונו אין אדם קרוב. גמ' וסמ"ע ס"ק ס"ה.

ת. ונגזל אחרי שתבעו לגזלן ונשבע לו, מצטרף לפסול אותו לדעת רבינו יקר בטור, אבל להרשב"א ההיפך דאחרי שנשבע לו נפטר, והתורה האמינתו. והש"ך בס"ק כ"ח העלה דהעיקר כמו רבינו יקר. ועוד הסיק דהיכא שהוא נוגע, חיישין שבשביל עצמו העיד ולא פלגינן, ע"ש.

א. מרדכי בפ' זה בורר, וכתבו הסמ"ע והש"ך דבעינן שלא תגיע לו הנאה ללוח מזה דהיינו רווח של ריבית, דא"כ הרי הוא נוגע, ובזה לא שייך פלגינן דיבוריה. ומהרמב"ם יראה שחולק שגם בנוגע אמרינן פלגינן, כ"כ הסמ"ע. אבל הש"ך הסכים למרדכי וכתב שגם דברי הרמב"ם יש לפרשם כן.

ועוד כתב הסמ"ע דבלוח שהעיד שפלוני הלוח לו בריבית היינו אפי' אמר שנתן לו הריבית פלגינן דיבוריה, והש"ך חולק וס"ל דדוקא כשאין לו הנאה בעדותו ועדיין לא נתן הריבית. נתיבות ס"ק כ"ח.